

03.03.2023

**ANKARA
TİCARET BORSASI
Basın Bürosu**

GÜNLÜK BASIN ÖZETLERİ

**03 Mart 2023
Cuma**

RESMÎ GAZETE’DE BUGÜN

03 Mart 2023 Cuma

YASAMA BÖLÜMÜ

KANUN

7438 Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu ile 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun

TBMM KARARI

1357 Kahramanmaraş Merkezli Depremlerin Sonuçlarının Tüm Yönleriyle Araştırılması, Depreme Dirençli Yapı Stokunun Oluşturulması ve Kentsel Dönüşüm Uygulamalarının Etkinliğinin Artırılması İçin Alınması Gereken Tedbirlerin Belirlenmesi Amacıyla Bir Meclis Araştırması Komisyonu Kurulmasına Dair Karar

YÜRÜTME VE İDARE BÖLÜMÜ

CUMHURBAŞKANLIĞI KARARNAMELERİ

- Olağanüstü Hal Kapsamında Kamu Alımları, Alacakları ve Sosyal Tesislerine İlişkin Bazı Tedbirlerin Alınması Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi (Kararname Numarası: 127)
- Olağanüstü Hal Kapsamında Bazı Tedbirlerin Alınması Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi (Kararname Numarası: 128)
- Olağanüstü Hal Kapsamında Yükseköğretim Alanında Alınan Tedbirlere İlişkin Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi (Kararname Numarası: 129)
- Olağanüstü Hal Kapsamında Sosyal Hizmetler Alanında Alınan Tedbirlere İlişkin Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi (Kararname Numarası: 130)
- Olağanüstü Hal Kapsamında Eğitim Alanında Alınan Tedbirlere İlişkin Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi (Kararname Numarası: 131)

CUMHURBAŞKANI KARARLARI

- Cezanın Kaldırılması ile İlgili Kararlar (Karar Sayısı: 6879, 6880, 6881)
- Kredi Garanti Kurumlarına Sağlanan Hazine Desteğine İlişkin Kararda Değişiklik Yapılmasına Dair Karar (Karar Sayısı: 6882)
- Türkiye Halk Bankası Anonim Şirketince Esnaf ve Sanatkârlara Kredi Kullandırılmasına Dair Kararda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Karar (Karar Sayısı: 6883)
- 6/2/2023 Tarihinde Meydana Gelen Depremler Nedeniyle Zarar Gören Bazı İllerdeki Esnaf ve Sanatkârların, Türkiye Halk Bankası Anonim Şirketince Düşük Faizli Kredi Kullandırılmasına İlişkin Kararlar Kapsamındaki Kredi Borçlarının Ertelenmesine Dair

14/2/2023 Tarihli ve 6789 Sayılı Cumhurbaşkanı Kararında Değişiklik Yapılmasına Dair Karar (Karar Sayısı: 6884)

— 4760 Sayılı Özel Tüketim Vergisi Kanununa ekli (II) Sayılı Listede Yer Alan Bazı Malların Özel Tüketim Vergisi Oranlarına Esas Özel Tüketim Vergisi Matrahlarının Yeniden Tespiti Hakkında Karar (Karar Sayısı: 6885)

— İthalatta İlave Gümrük Vergisi Uygulanmasına İlişkin Kararda Değişiklik Yapılmasına Dair Karar (Karar Sayısı: 6886)

— Özelleştirme İdaresi Başkanlığı ile İlgili Kararlar (Karar Sayısı: 6887, 6888)

YÖNETMELİK

— Kömür ve Linyit Madenlerinin Yer Altı İşlerinde Meydana Gelen İş Kazası Sonucunda Hayatını Kaybeden Sigortalıların Yakınlarının Kamuda İstihdamına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik

TEBLİĞ

— 7420 Sayılı Gelir Vergisi Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunun Geçici 3 üncü Maddesinin Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Tebliğ

KURUL KARARLARI

— Enerji Piyasası Düzenleme Kurulunun 02/03/2023 Tarihli ve 11685, 11691, 11694 Sayılı Kararları

YARGI BÖLÜMÜ

ANAYASA MAHKEMESİ KARARI

— Anayasa Mahkemesinin 13/12/2022 Tarihli ve E: 2022/98, K: 2022/157 Sayılı Kararı

YÜKSEK SEÇİM KURULU KARARI

— Yüksek Seçim Kurulunun 02/03/2023 Tarihli ve 71 Sayılı Kararı

Kuraklık Şırnak'ta tırtıl istilasına neden oldu

Şırnak'ın köylerini istila eden tırtıl ile ilgili çalışmalar devam ediyor.

Şırnak'ın Cizre ve İdil ilçelerinde görülen yoğun tırtıl istilasına ile ilgili Tarım ve Orman Müdürlüğü ekipleri harekete geçti.

Meralardan çıkıp köylere kadar ulaşan tırtıllar bölge halkını tedirgin ederken, tarım alanlarının zarar görmesinden endişe ediliyor.

Bölgenin bitki örtüsüne zarar veren tırtıllar, vatandaşların evlerine kadar ilerledi. Köylüler kendi çabaları ile evlerine yaklaşan tırtılları, fırça ve süpürgeler ile uzaklaştırmaya çalışıyor. Şırnak İl Tarım ve Orman Müdürlüğü ekipleri tarafından bölgede inceleme başlatıldı. Yapılan çalışmalar Diyarbakır Ziraî Mücadele Araştırma Enstitü Müdürlüğü ile birlikte yürütülüyor.

Bölgede yoğun bir çam kese tırtılı popülasyonuna rastladıklarını belirten Şırnak İl Tarım ve Orman Müdür Yardımcısı Hurşit Acar, "Bölgemizde son 3 yıldır yaşanan kuraklıklar nedeniyle tırtılların çıktığını düşünüyoruz. Bizde çiftçilerimizden aldığımız ihbarların ardından ekiplerimiz ev Diyarbakır Ziraî Mücadele Araştırma Enstitü Müdürlüğü ekipleri Cizre ve İdil ilçelerinde saha çalışması yapıyorlar. Çiftçilerimize bilgilendirme çalışması yapıyorlar. Bununla ilgili alınabilecek önlemler alınıyor. Son 3 yıldır bölgemizde görülen kuraklık nedeniyle ve ilkim değişikliğinin getirdiği ani hava değişikliği sonucu tırtılların çıktığını düşünüyoruz. Çiftçilerimizin bu konuda tedirginliğe kapılacak bir durumlarının olmadığını düşünüyoruz" dedi.

Domates ihracatına kısıtlama getirildi

Tarım Bakanlığı, fiyat artışları ve depremi gerekçe göstererek domates ihracatına 14 Nisan 2023 tarihine kadar kısıtlama getirdi.

Tarım ve Orman Bakanlığı, domates fiyatlarındaki artışı ve depremi gerekçe göstererek gıda arz güvenliği ve fiyat istikrarının sağlanması amacıyla domates ihracatını 14 Nisan 2023'e kadar kısıtladı.

İhracat kısıtlama kararında Avrupa'da yaşanan meyve-sebze krizinin de etkili olduğu düşünülüyor.

Hatırlanacağı üzere İspanya ve Kuzey Afrika'dan tedarik sorunu nedeniyle İngiltere'de son haftalarda bazı zincir marketlerin sebze ve meyve reyonları boş kalmış ve domates başta olmak üzere bazı sebze ve meyve ürünlerinde tüketicilere satışlar adet bazında sınırlandırılmıştı. Bu noktada Avrupalı şirketlerin domates tedariki için rotasını Türkiye'ye çevirmesi gündeme gelmişti. Söz konusu kısıtlama kararında Avrupa'dan gelecek olası ek talebin de etkili olduğu düşünülüyor.

Sektör temsilcileri, domates ihracatına yönelik kısıtlama kararından en çok afet bölgesindeki domates üreticileri ile tek ekim yapan üreticilerin olumsuz etkileneceğini söylüyor.

Yine hatırlanacağı üzere, Ağustos 2022'de Bloomberg HT'de Tarım-Analiz programına konuk olan Sera Yatırımcıları ve Üreticileri Birliği (Sera-Bir) Başkanı Müslüm Yanmaz, artan maliyetler ve enerji krizi yaşayan Avrupa'da üretimin sekteye uğraması nedeniyle artan ihracat talebinin domates fiyatlarını 2023'te 50 TL'ye kadar çıkartacağını söylemişti.

Son dönemde domates fiyatları 35-40 TL bandında seyreliyordu.

Uzman Eller Projeleri için başvurular başladı

Kırsal Kalkınma Destekleri Kapsamında Kırsal Kalkınmada Uzman Eller Projeleri, 2023 yılı başvuruları başladı. Başvurusu uygun bulunan girişimcilere 250 bin liraya kadar yüzde 100 hibe desteği verilecek.

Tarım ve Orman Bakanlığına bağlı Tarım Reformu Genel Müdürlüğü Kırsal Kalkınma Daire Başkanlığınca 81 ilde yürütülen "Kırsal Kalkınma Destekleri Kapsamında Kırsal Kalkınmada Uzman Eller Projeleri" 2023 yılı başvuruları başladı. Bakanlıktan yapılan açıklamaya göre, başvurusu uygun bulunan girişimcilere 250 bin liraya kadar yüzde 100 hibe desteği verilecek.

Proje kapsamında kırsalda yaşayan/yaşamayı taahhüt eden tarım, hayvancılık, ormancılık, gıda ve su ürünleri alanlarında eğitim veren üniversitelerin fakülte ve meslek yüksekokulları ile Milli Eğitim Bakanlığına bağlı tarım, hayvan yetiştiriciliği ve sağlığı, laboratuvar hizmetleri ve gıda teknolojisi alanlarında eğitim veren lise ve dengi okullardan mezun kişilere bitkisel üretim, hayvancılık, gıda ve su ürünleri sektörlerinde uygulayacakları projeler için hibe desteği sağlanacak.

Mevzuatta belirtilen nitelikleri taşıyan girişimciler, e-devlet şifrelerini kullanarak 8 Mayıs 2023 tarihi saat 23.59'a kadar "<https://uzmaneller.tarimorman.gov.tr>" adresi üzerinden online olarak başvurularını yapabilecek. Başvuruda zorunlu olan belge ve dokümanlar da online yüklenecek.

Başvuru koşullarının yer aldığı 2023/5 No.lu Tebliğ ve Tebliğe bağlı güncel uygulama esasları da aynı linkte yer alıyor.

Fındık ihracatından 1 milyar dolar gelir

Türkiye, 2022-2023 fındık ihraç sezonunun ilk 6 ayında 177 bin 570 ton fındık satarak 1 milyar 39 milyon 231 bin 995 dolar gelir elde etti.

Karadeniz Fındık ve Mamulleri İhracatçıları Birliğinden yapılan yazılı açıklamada, 2022-2023 ihracat sezonunun ilk altı ayı olan 1 Eylül 2022-28 Şubat 2023 dönemine ilişkin bilgi verildi.

Açıklamada, söz konusu dönemde yurt dışına 1 milyar 39 milyon 231 bin 995 dolar karşılığında 177 bin 570 ton fındık satıldığı, şubat ayı ihracatının ise 24 bin 355 ton fındık karşılığı 156 milyon 33 bin 976 dolar olduğu kaydedildi.

EYT yürürlükte, emeklilik başvuru süreci başladı

Emeklilikte Yaşa Takılanlar olarak bilinen Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu ile 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girdi. Emeklilik başvuruları nasıl yapılacak? EYT'liler ilk maaşlarını ne zaman alacak? Memur, işçi, Bağ-Kur'lular nasıl başvuru yapacak? İşte tüm ayrıntılar...

EYT Kanunu ile birlikte ilk safhada 2 milyon 250 bin kişi emekli olacak.

Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi **Öğretim Görevlisi** ve **Çalışma Hayatı Uzmanı Tarkan Zengin**, emeklilik sürecinin nasıl işleyeceğine ilişkin ayrıntıları paylaştı.

Kanunla işçiler, memurlar ve esnaf-zanaatkarlar olarak **3 grupta emeklilik işlemleri gerçekleşecek.**

İşçiler emeklilik başvurusunu nasıl yapacak?
Zengin şu bilgileri verdi:

*** Aktif çalışan işçiler SGK'dan 'emekli olabilir' yazısını alıp iş yerlerine verecek.**

*** Bağ-Kur çalışanları bugün müracaatlarını yapabilecek.**

* Emekli Sandığı mensupları iş yerlerine müracaat edecek, kurumlarından aldıkları emekli talep formu ile emeklilik işlemlerine başlayacak.

Zengin aktif olarak işçilerin '**emekli olabilir**' yazısını alıp işverene verdikten sonra, **işverenlerin 08 koduyla yaşlılık aylığı bağlaması nedeniyle işten çıkışların yapılması** gerektiğini belirtti.

* Aktif çalışan işçilerin, emekli olabilir yazını alıp işverene emekli olmak nedeniyle işten ayrıldıklarını bildirdikten sonra işverenlerin '**08 koduyla emeklilik nedeniyle**' işten çıkışlarını yapması gerekiyor.

Peki prim gününü doldurmuş ve çalışmayan (işlerinden ayrılmış ve emeklilik için yaş şartını doldurmayı bekleyen vatandaşlar) ne yapacak? Nasıl emeklilik işlemlerini başlatacak?

* Bu kişiler de 8 Eylül 1999 yılından önce işe girmişler ise yaş şartı kaldırıldığı için bu emeklilik başvurusu yapacak.

* **Aktif olarak çalışmayan ve EYT kapsamında olan işçilerin** doğrudan EYT'ye müracaat hakları var. Bu kişilerin 'emekli olmaya hakkı vardır' yazısı almasına gerek yok.

Memurlar emeklilik başvurusunu nasıl yapacak?

Tarkan Zengin, devlet kurumlarında çalışan memurların emeklilik başvurularındaki detayları da açıkladı.

* **Aktif çalışan memurların kurumlarına emekli talep formlarını vermeleri yeterli** olacak.

* 4/C'ye tabi olan memurlar emeklilik süreci hakkında kurumlara emekli talep formlarını verecek.

* Memurların kurumlarında atamaya yetkili olan amirleri tarafından emeklilik işlemleri başlatılacak.

* (HİTAP) Hizmet Takip Programı yetkilisi, amirin onayı ile birlikte emekli işlemleri için müracaatı başlatacak.

* Emekli Sandığı çalışanları yani memur olanlar aktif çalışıyorlarsa kurumlarına emekli talep formlarını vermeleri yeterli olacak.

Kamudan ayrılan ve SSK veya Bağ-Kur kapsamında çalışan vatandaşlar emeklilik başvurusunu nasıl yapacak?

Önceden memur olan ve emekli olmadığı halde işinden ayrılan ve SSK veya Bağ-Kur kapsamında çalışanlar nasıl emekli olacak.

*** 4/C’li aylık bağlatma bağlantısından müracaat edebilecekler.**

* Bu vatandaşlar doğrudan e-Devlet üzerinden 4/C’li aylık bağlatma bağlantısından müracaat edebilecek.

*** 15-20 yıl çalışmış fakat memurluktan emekli olmadan ayrılmış kişiler EYT kapsamında emeklilik şartlarını karşılıyorsa e-Devlet üzerinden 4/C yani memurluk aylığı üzerinden müracaat edebilecek.**

EYT’de ilk maaşlar ne zaman yatacak?

* EYT Kanunu kapsamında ilk maaşın Nisan ayında yatacak.

*** Başvurunun yapıldığı ayı izleyen ay Nisan ayı olduğu için 1 Nisan itibarıyla emekli aylıkları hesaplara yatacak.**

EYT’liler bayram ikramiyesini alacaklar

* EYT’liler günlük farklardan kaynaklanan maaş farklarını alacaklar.

* Bayram ikramiyesini alacaklar. Banka promosyonlarını da Nisan ayında alacaklar.

Bankacılık sektörünün kredi hacmi 8 trilyon lirayı aştı

Bankacılık sektörünün kredi hacmi, 24 Şubat itibarıyla 93 milyar 451 milyon lira artışla, 8 trilyon 1 milyar 643 milyon liraya çıktı.

İSTANBUL / EKONOMİ

Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu (BDDK) haftalık bültenine göre, sektörün kredi hacmi 24 Şubat itibarıyla 93 milyar 451 milyon lira artışla 7 trilyon 908 milyar 192 milyon liradan 8 trilyon 1 milyar 643 milyon liraya çıktı.

Bankacılık sektöründeki toplam mevduat (bankalararası dahil), 57 milyar 334 milyon lira yükselerek 9 trilyon 436 milyar 198 milyon liraya ulaştı. Verilere göre, tüketici kredileri, 24 Şubat itibarıyla 44 milyar 644 milyon lira artışla 1 trilyon 185 milyar 434 milyon liraya yükseldi. Söz konusu kredilerin 367 milyar 685 milyon lirası konut, 56 milyar 415 milyon lirası taşıt ve 761 milyar 334 milyon lirası ihtiyaç kredilerinden oluştu. Söz konusu dönemde taksitli ticari kredilerin tutarı 4 milyar 489 milyon lira artarak 984 milyar 842 milyon liraya çıktı.

Bankaların bireysel kredi kartı alacakları da yüzde 3,1 artışla 503 milyar 226 milyon lira oldu. Bireysel kredi kartı alacaklarının 258 milyar 314 milyon lirası taksitli, 244 milyar 912 milyon lirası taksitsiz oldu. BDDK haftalık verilerine göre, bankacılık sektöründe takipteki alacaklar, 24 Şubat itibarıyla bir önceki haftaya göre 637 milyon lira azalarak 160 milyar 465 milyon liraya geriledi. Söz konusu takipteki alacakların 140 milyar 434 milyon lirasına özel karşılık ayrıldı.

KKM'ye girişler 47 haftanın zirvesinde

Bankacılık ve Düzenleme ve Denetleme Kurumu'nun (BDDK) haftalık bülteninde yer alan bilgilere göre, kur korumalı TL mevduat ve katılma hesaplarına 52 milyar TL'lik net girişle 47 haftanın zirvesine çıktı. KKM hesaplarındaki toplam para 24 şubat haftasında 51.9 milyar lira artarak 1 trilyon 551 milyar liraya ulaştı. Son 7 haftada KKM'deki artış 181.8 milyar lirayı buldu.

BDDK 24 Şubat haftasına ilişkin bankacılık verilerini açıkladı. Buna göre söz konusu hafta itibarıyla Kur Korumalı Mevduat (KKM) hesaplarının toplamı 1 trilyon 551 milyar 825 milyon liraya ulaşarak yeni zirvesini gördü. 24 Şubat haftasında bankacılık sektöründeki toplam mevduat (bankalararası dahil), 57 milyar 334 milyon lira artarak 9 trilyon 436 milyar 198 milyon liraya ulaştı. Sektörün kredi hacmi ise söz konusu haftada 93 milyar 451 milyon liralık artışla 8 trilyon 1 milyar 643 milyon liraya çıktı.

Tüketici kredileri 1,2 trilyon TL'ye dayandı

Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu (BDDK) tarafından yayımlanan haftalık bültene göre, sektörün kredi hacmi 24 Şubat itibarıyla 93 milyar 451 milyon lira arttı. Söz konusu dönemde toplam kredi hacmi 7 trilyon 908 milyar 192 milyon liradan 8 trilyon 1 milyar 643 milyon liraya çıktı. Verilere göre, tüketici kredileri tutarı, 24 Şubat itibarıyla 44 milyar 644 milyon lira artışla 1 trilyon 185 milyar 434 milyon liraya yükseldi.

Söz konusu kredilerin 367 milyar 685 milyon lirası konut, 56 milyar 415 milyon lirası taşıt ve 761 milyar 334 milyon lirası ihtiyaç kredilerinden oluştu. Taksitli ticari kredilerin tutarı 4 milyar 489 milyon lira artarak 984 milyar 842 milyon liraya çıktı. Bankaların bireysel kredi kartı alacakları da yüzde 3,1 artışla 503 milyar 226 milyon lira oldu. Bireysel kredi kartı alacaklarının 258 milyar 314 milyon lirası taksitli, 244 milyar 912 milyon lirası taksitsiz oldu.

Rezervler 3 haftada 8,5 milyar dolar geriledi

Şubat ayının başında 8 yılın zirvesine çıkan Merkez Bankası rezervlerinde görülen gerileme geçen hafta da devam etti. Merkez Bankası verilerine göre 24 şubat haftasında brüt rezervler 121,2 milyar dolara geriledi. Böylelikle 3 şubat haftasından bu yana rezervlerde 8,5 milyar dolarlık düşüş yaşandı. Net rezervlerde de geçen hafta gerileme görüldü. MB'nin net rezervi 24 şubat haftasında 21,4 milyar dolardan 20,2 milyar dolara geriledi.

150 ekonomist yorumladı: Türk Lirası altı ay içinde yüzde 12 değer kaybedecek

Reuters'ın 150 uzmanla yaptığı araştırmaya göre, Türk Lirası'nın altı ay içinde yüzde 12 değer kaybetmesi bekleniyor. Ajans, altı ay sonrası için dolar/TL kurunun 21,68 olarak beklendiğini yazdı.

Reuters'ın, uluslararası döviz kurları analistleriyle yaptığı anketin sonucunda, Türk Lirası'nın dolara karşı altı ay içinde yüzde 12 değer kaybetmesinin beklendiği ortaya çıktı.

BBC Türkçe'nin aktardığına göre anket 28 Şubat - 3 Mart tarihleri arasında 150 uzmanla gerçekleştirildi. Gelişmekte olan ülkelerin para birimleri arasında, Türk Lirası'nın geçen yılın en fazla değer kaybeden para birimi olduğunu hatırlatan ajans, altı ay sonrası için dolar/TL kurunun 21,68 olarak beklendiğini yazdı.

EKONOMİST MCKENNA'NIN YORUMU

Bu sonucu Reuters'a değerlendiren ABD merkezli uluslararası finans şirketi Wells Fargo'nun uluslararası ekonomisti Brendan McKenna "Merkez Bankası'nın bağımsız olmaması ve para politikalarında geleneksel yaklaşıma aykırı hareket edilmesi, öngörülebilir gelecekte liranın değer kaybetme trendini sürdürmesine yol açacak. Tabii Mayıs ayındaki Cumhurbaşkanlığı seçiminde bir rejim değişikliği olmazsa..." dedi.

Reuters, enflasyonunu ise şubatta aylık bazda artmasına rağmen, yıllık bazda yüzde 55,5 seviyesine gerilemesini bekliyor.

TCMB: Uygun finansal koşulların oluşmasına öncelik verilecek

Merkez Bankası yayımlanan PPK özetinde, "Kurul, felaketin etkilerinin en düşük seviyelere indirilmesi ve gerekli dönüşümün desteklenmesi amacıyla uygun finansal koşulların oluşmasına öncelik verecek" olarak değerlendirdi.

Merkez Bankası'nın 23 Şubat'ta gerçekleşen Para Politikası Kurulu toplantı tutanaklarında, ölçülü indirim sonrası para politikası duruşunun deprem sonrası gerekli toparlanmayı desteklemek için yeterli olduğu görüşüne vurgu yapılırken, "Kurul, felaketin etkilerinin en düşük seviyelere indirilmesi ve gerekli dönüşümün desteklenmesi amacıyla uygun finansal koşulların oluşmasına öncelik verecek" denildi.

Para Politikası Kurulu'nun 23 Şubat'taki toplantısına ilişkin özet yayımlandı.

Özette, tüketici fiyatlarının ocakta yüzde 6,65 arttığı, yıllık enflasyonun yüzde 57,68'e gerilediği anımsatılarak, yıllık enflasyonun hizmet grubunda yükseldiği, enerjide daha fazla olmak üzere diğer tüm alt gruplarda belirgin düşüş kaydettiği bildirildi.

Enflasyonu etkileyen unsurlara değinilen özette, yakın dönemde iktisadi faaliyete ilişkin açıklanan verilerin tahmin edilenden daha olumlu seviyelerde gerçekleştiği, ancak jeopolitik riskler ve faiz artışlarının da etkisiyle gelişmiş ülke ekonomilerinde resesyon endişelerinin sürdüğü kaydedildi.

Özette, uluslararası ölçekte üretici ve tüketici enflasyonunun yüksek seviyelerini sürdürdüğüne işaret edilerek, şu değerlendirmelere yer verildi:

"Gelişmekte olan ülkelere yönelen portföy akımlarında, küresel risk iştahındaki iyileşmeye paralel şubatta hem borçlanma hem de hisse senedi piyasalarına girişler devam etmiştir. Öte yandan gelişmiş ülkelerin uzun vadeli tahvil faizlerindeki oynaklık ve küresel finansal koşulların seyri geliştirmekte olan ülkelere yönelen portföy akımlarına ilişkin riskleri canlı tutmaktadır. Uluslararası emtia fiyatları ocakta sınırlı bir artış kaydetmiş, alt gruplar bazında enerji fiyatları görece yatay seyrederken enerji dışı emtia fiyatlarında bir miktar yükseliş gözlenmiştir. Tahıl koridorunun etkisi ile tarımsal emtia fiyatlarındaki ılımlı seyir sürmüştür. Ilıman hava koşulları ve gaz stoklarının önemli oranda dolması ile doğal gaz fiyatlarında ocak ve şubat aylarında belirgin bir geri çekilme izlenmiştir. Uluslararası taşımacılık maliyetleri düşüş eğilimini ocak ayında da sürdürürken, son aylarda döviz kurlarında gözlenen istikrarlı seyir korunmuştur. Böylelikle, üretici yıllık enflasyonu gerilemeye devam etmiştir."

"Deprem enflasyon üzerindeki etkileri yakından izleniyor"

PPK Toplantı Özeti'nde, uygulanan bütüncül politikaların desteğiyle enflasyonun seviyesi ve eğiliminde iyileşmeler görülmeye başlandığı belirtilerek, depremin yol açtığı arz-talep dengesizliklerinin enflasyon üzerindeki etkilerinin yakından izlendiği vurgulandı.

Asrın felaketi öncesi öncü göstergelerin, 2023'ün ilk çeyreğinde iç talebin dış talebe kıyasla daha canlı olduğuna ve büyüme eğiliminde artışa işaret ettiği aktarılan özette, "Çoğunlukla deprem öncesi verileri yansıtan göstergelere göre yılın ilk çeyreğinde iç talebin dış talebe kıyasla daha güçlü seyrini koruduğu değerlendirilmektedir." denildi.

Özette, deprem felaketi sonrası iktisadi faaliyete ilişkin göstergeler üzerinde belirsizlik olduğu ifade edilerek, şunlar kaydedildi:

"Deprem doğrudan etkilerinin yanında yeniden inşaa faaliyetleri ve uygulanan destekleyici politikalar kanalıyla dolaylı etkilerinin zaman içinde değişen çeşitli sektörel ve bölgesel yansımaları olacaktır. Deprem üretim, tüketim, istihdam ve beklentiler üzerindeki etkileri kapsamlı bir şekilde değerlendirilmektedir. Deprem kısa vadeli etkilerinin şubat ayında imalat sanayi firmalarının geleceğe yönelik üretim ve sipariş beklentilerine kısmen yansıdığı gözlenmektedir. Reel kesim ve sektörel güven endekslerinde de şubat ayında aylık bazda düşüş gerçekleşmiştir. Şubat ayına ilişkin yüksek frekanslı dış ticaret verileri ise depremden etkilenen bölgeden yapılan ihracatın afet sonrasında düşüş sonrası toparlanma eğilimi sergilediğine işaret etmektedir. Çalışanlara yönelik alınan yoğun tedbirler ile üretime katılımın ilerleyen haftalarda kademeli olarak artması beklenmektedir. Öte yandan, saha görüşmelerinden edinilen ayrıntılı bilgiler depremden etkilenen bölgede yer alan sanayi üretimi alt yapısının büyük ölçüde korunduğuna ve üretimin sürekliliğinin sağlandığına işaret etmektedir. Deprem yakın vadede ekonomik aktiviteyi

etkilemesi beklenmekle birlikte orta vadede Türkiye ekonomisinin performansı üzerinde kalıcı bir etkide bulunmayacağı öngörülmektedir."

Anket göstergeleri ve yüksek frekanslı verilerin, istihdamdaki artış eğiliminin korunduğunu gösterdiği dile getirilen özetle, büyümenin kompozisyonunda sürdürülebilir bileşenlerin payının arttığı belirtildi.

"Bu ölçülü indirim, deprem sonrası gerekli toparlanmayı desteklemek için yeterli"

Özetle, para politikası duruşunun, enflasyon görünümüne yönelik risklerin kaynağı, kalıcılığı ve para politikasıyla ne ölçüde kontrol altına alınabileceğine dair değerlendirmeler dikkate alınarak, temkinli bir yaklaşımla sürdürülebilir fiyat istikrarı hedefine ulaşılması odağında belirleneceği vurgulandı.

Para politikasında liralasma odaklı bir yaklaşım sergilenmeye devam edileceği aktarılan özetle, kredilerin büyüme hızı ve erişilen finansman kaynaklarının amacına uygun şekilde iktisadi faaliyetle buluşmasının yakından izlendiği kaydedildi.

Özetle, kurulun, yaşanan felaketin etkilerinin en düşük seviyelere indirilmesi ve gerekli dönüşümün desteklenmesi amacıyla uygun finansal koşulların oluşmasını öncelendireceği bilgisi verilerek, "Bu çerçevede, mevcut destekleyici önlemlere ek olarak, 2023 Yılı Para Politikası ve Liralasma Stratejisi'nde paylaşılan, likidite koşullarını destekleyici araçların gerektiğinde güncellenmesi konusu değerlendirmeye alınmıştır." ifadeleri kullanıldı.

Sanayi üretiminde yakalanan ivmenin ve istihdamdaki artış trendinin sürdürülmesi açısından finansal koşulların destekleyici olmasının deprem sonrası daha da önemli hale geldiği vurgulanan özetle, şu değerlendirmelere yer verildi:

"Bu çerçevede Kurul, politika faizinin 50 baz puan düşürülmesine karar vermiştir. Kurul, bu ölçülü indirim sonrası para politikası duruşunun fiyat istikrarı ve finansal istikrarı koruyarak deprem sonrası gerekli toparlanmayı desteklemek için yeterli olduğu görüşündedir. Depremi 2023 yılının ilk yarısındaki etkileri yakından takip edilecektir. TCMB, fiyat istikrarının kalıcı ve sürdürülebilir bir şekilde kurumsallaşması için Liralasma Stratejisi'ni tüm unsurlarıyla uygulayacaktır. Kurul, 2023 Yılı Para Politikası ve Liralasma Stratejisi metninde belirttiği üzere, parasal aktarım mekanizmasının etkinliğini destekleyecek araçlarını kararlılıkla kullanmaya devam edecek ve fonlama kanalları başta olmak üzere tüm politika araç setini liralasma hedefleriyle uyumlu hale getirecektir. Bu süreçte, politika araçlarının Türk lirası mevduat gelişiminin desteklenmesi, Açık Piyasa İşlemleri fonlamasının teminat yapısında Türk lirası cinsi varlıkların artırılması, fonlamanın kompozisyonunda para takası (swap) ağırlığının azaltılması ve döviz rezervlerinin güçlendirilmesi istikametinde geliştirilmesine odaklanılmaktadır."

"Gerekli politika tedbirleri oluşturulmaya devam edilmektedir"

PPK Toplantı Özeti'nde, uzun vadeli, sabit getirili ve Türk lirası varlıklara talebin yükselerek getiri eğrisinin parasal aktarımın etkinliği yönündeki seyrinin yakından izlendiği belirtildi.

Kurul'un, kredilerin büyüme hızıyla birlikte hedefli alanlarda verimlilik kazanımları sağlayan kredilerin finansman maliyetlerinin de aktarımın korunmasını sağlayacak şekilde gelişimini gözeticeği bilgisi verilen özette, "Bu çerçevede, Türk lirası likiditesinde ve dağılımında yaşanan gelişmelerin mevduat ve kredi fiyatlamaları üzerindeki etkileri, döviz kurundaki gelişmelerin enflasyon üzerindeki etkileri, kur korumalı mevduat ürünlerine yönelik gelişmelerin ters para ikamesi, döviz piyasalarının derinliği ve istikrarı ile fiyat istikrarı üzerindeki etkileri analiz edilmekte ve gerekli politika tedbirleri oluşturulmaya devam edilmektedir." denildi.

Özette, TCMB'nin fiyat istikrarı temel amacı doğrultusunda enflasyonda kalıcı düşüşe işaret eden güçlü göstergeler oluşana ve orta vadeli yüzde 5 hedefine ulaşıncaya kadar elindeki tüm araçları kararlılıkla kullanmaya devam edeceğine vurgu yapıldı.

Fiyatlar genel düzeyinde sağlanacak istikrarın, ülke risk primlerindeki düşüş, ters para ikamesinin ve döviz rezervlerindeki artış eğiliminin sürmesi ve finansman maliyetlerinin kalıcı olarak gerilemesi yoluyla makroekonomik istikrarı ve finansal istikrarı olumlu etkileyeceği dile getirilen özette, böylelikle yatırım, üretim ve istihdam artışının sağlıklı ve sürdürülebilir bir şekilde devamı için uygun zeminin oluşacağı ifade edildi.

Özette, kurulun, fiyat istikrarının sağlanması için, güçlü bir politika koordinasyonu ile tüm paydaşları içeren bütüncül bir makro politika bileşimi oluşturulmasını desteklediği, kararlarını şeffaf, öngörülebilir ve veri odaklı bir çerçevede almaya devam edeceği bildirildi.

Döviz mevduatında 1.5 ayda 10.2 milyar dolar azalma

Yurtiçi yerleşiklerin döviz mevduatı 6 haftadır aralıksız gerilerken, 6 haftada parite etkisinden arındırılmış olarak 10 milyar 171 milyon dolar azaldı.

İSTANBUL / EKONOMİ

Merkez Bankası haftalık para ve banka istatistiklerine göre yurtiçi yerleşiklerin döviz mevduatı parite etkisinden arındırılmış olarak 20 Ocak haftasından yani 6 haftadır sürekli geriliyor. 20 Ocak haftasında 616 milyon dolar, 27 Ocak haftasında 2 milyar 85 milyon dolar, 3 Şubat haftasında ise 1 milyar 46 milyon dolar, 10 Şubat itibariyle biten haftada 251 milyon dolar, 17 Şubat haftasında ise 2 milyar 16 milyon dolarlık azalma gerçekleşti. 24 Şubat haftasında ise 4 milyar 157 milyon dolarlık parite etkisinden arındırılmış düşüş oldu. Böylece 6 haftada yurtiçi yerleşiklerin döviz mevduatı parite etkisinden arındırılmış olarak 10 milyar 171 milyon dolar azaldı.

Yurtiçi yerleşik gerçek kişilerin döviz mevduatı geçen hafta parite etkisinden arındırılmış olarak 1 milyar 886 milyon dolar, tüzel kişilerin döviz mevduatı parite etkisinden arındırılmış şekilde 2 milyar 271 milyon dolar azaldı. Tüzel kişilerin Euro cinsi döviz mevduatında parite etkisinden arındırılmış olarak 1 milyar 830 milyon dolarlık çözülme dikkat çekti. Parite etkisinden arındırılmamış şekilde 13 Ocak haftasında 198 milyar 62 milyon dolar olan yurtiçi yerleşiklerin toplam döviz mevduatı 24 Şubat ile biten hafta itibariyle 185 milyar 838 milyona gerilemiş oldu.

Depremzede esnaf için ‘destek’ kredisi hazırlığı

Kahramanmaraş merkezli depremler sonrası hayatta kalan esnafın iş yerlerini açabilmesi için en az 1 yıl geri ödemesiz ucuz kredi talebi Cumhurbaşkanına sunulacak. İlk görüşmeler Halkbank yetkilileri ile yapıldı.

Nurdoğan ARSLAN ERGÜN

Depremden etkilenen 11 ilde büyük hasar gören esnaf, bir yandan yaralarını sarmaya çalışırken diğer yandan kepenklerini yeniden açmak istiyor. Türkiye Esnaf ve Sanatkarlar Kredi ve Kefalet Kooperatifleri Birlikleri Merkez Birliği (TESKOMB), bölgede faaliyet gösteren ve neredeyse tamamının zarar gördüğü 327 bin esnafın ticari hayata yeniden başlaması için Cumhurbaşkanına bir dosya sunacak.

Bölgede esnafın yeniden ayağa kalkarak iş yerlerini açmaya ihtiyacı olduğunu söyleyen TESKOMB Genel Başkanı Abdulkadir Akgül, “Bu kapsamda çalışmalar yürütüyoruz. İlk olarak Halkbank ile bir görüşme yaptık. Sanayi ve Ticaret Bakanımız ile de toplantı yapıp hazırladığımız dosyayı Cumhurbaşkanına sunacağız” dedi.

Cumhurbaşkanına sunulacak dosyada neler olacak?

Öncelikli taleplerini geri ödemesiz dönemli kredi ve kredi limit artırımı olarak açıklayan Akgül, “En az 1 yıl geri ödemesiz yeni bir kredi üzerinde çalışıyoruz. Ayrıca limitleri dolduğu için ucuz esnaf kefalet kredisi alamayan esnaflarımızın yeniden alabilmeleri için girişimlerimiz var.

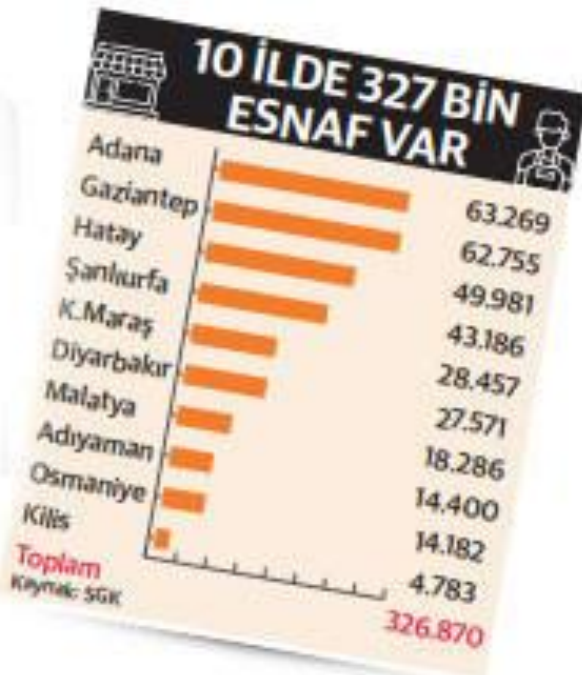
Esnafların yeniden ayağa kalkması için uygun kredi fırsatları aranıyor. Bunun için ilk görüşmeleri yaptık ama somut adımlar için Cumhurbaşkanlığını bekliyoruz” diye konuştu.

Bölgede yer alan 327 bin esnaftan 307 bininin toplamda 23.5 milyar lira esnaf kefalet kredisi kullandığını hatırlatan Abdulkadir Akgöl, bu kredilerin borçlarının 6 ay ertelendiğini, faizlerin de affedildiğini hatırlattı. 6 ayın sonunda yeniden erteleme gündeme geleceğini ifade eden Akgöl, “Haklı olarak insanlar aldıkları kredinin akıbetini merak ediyor. Şu anda verdikleri ipotekler yıkıldı, kefillerin çoğu depremde vefat etti. Arabulucular işini kaybetti.

Her şeyini kaybeden çok. Ama şu anda öncelik esnafların yeniden ayağa kalkabilmesi. Bu nedenle önceliği iş yeri açma gibi krediler üzerinde çalışmaya veriyoruz. Ancak kredi borçlarını 6 aylık erteleme ile ilgili bir sıkıntı olmaz. 6 ay dolduğunda yeniden erteleme gündeme gelecektir. Belki 1-2 yıl belki daha uzun erteleme söz konusu olabilir. Daha önceki depremlerde ertelenmişti” dedi.

Palandöken: Ulaşamadığımız esnafımız var

Depremlerin vurduğu 11 ilde büyük yaralar alan esnafların hala toparlanamadığını söyleyen Türkiye Esnaf ve Sanatkarları Konfederasyonu (TESK) Genel Başkanı Bendevi Palandöken, “Esnafımızın acilen iş yerlerini açması lazım. Bunun için de ucuz krediler sağlanmalı. Bölgede inşa çalışmalarında kullanılan araçlara parça lazım, vatandaşın alışveriş yapması lazım. Toparlamaya çalışıyoruz ama hala ulaşamadığımız esnaf arkadaşlarımız var” dedi.

Ortak aday ve geçiş sürecinde ortak anlayışa varıldı

Altılı Masa toplantısından ortak Cumhurbaşkanı adayı ve yol haritası konusunda uzlaşma çıktı. Millet İttifakı cumhurbaşkanı adayı için nihai kararı 6 Mart'ta verecek.

ANKARA (EKONOMİ)

Millet İttifakının Saadet Partisi'nin ev sahipliğinden gerçekleştirilen 12'nci toplantısı sonrasında yapılan açıklamada cumhurbaşkanı adayı konusunda 'ortak bir anlayışa' ulaşıldığı belirtilerek, nihai karar için 6 Mart Pazartesi günü yeniden toplanacağı açıklandı.

Saadet Partisi Genel Başkanı Temel Karamollaoğlu'nun ev sahipliğinde saat 14.00'te başlayan toplantıya, CHP Genel Başkanı Kemal Kılıçdaroğlu, İYİ Parti Genel Başkanı Meral Akşener, Demokrat Parti Genel Başkanı Gültekin Uysal, DEVA Partisi Genel Başkanı Ali Babacan ve Gelecek Partisi Genel Başkanı Ahmet Davutoğlu katıldı. Beş buçuk saat süren toplantının ardından liderlerin imzasını taşıyan ortak açıklama şöyle:

"Millet İttifakı'nı oluşturan siyasi partilerin genel başkanları olarak 28. Dönem TBMM ve 13. Cumhurbaşkanlığı seçimlerinde ortak cumhurbaşkanı adayımız ve geçiş süreci yol haritası konusunda ortak bir anlayışa ulaşmış bulunuyoruz. Genel başkanların, partilerinin yetkili kurullarını bilgilendirmeleri sonrası nihai açıklamayı, 6 Mart 2023 tarihinde kamuoyuyla paylaşmak üzere, Saadet Partisinin ev sahipliğinde tekrar bir araya geleceğiz."

03.03.2023

Saadet Partisi, 6 Mart Pazartesi günü yapılacak toplantının, saat 14.00'te başlayacağı bildirildi. Yapılan toplantıda masaya tek isim olarak CHP Genel Başkanı Kılıçdaroğlu'nun adı geldi. Kılıçdaroğlu'nun isminin SP Genel Başkanı Karamollaoğlu tarafından masaya getirildiği öğrenildi.

Ankara'da sıcak saatler

Toplantının ardından genel merkezlere geçen liderler parti kurmaylarıyla bir araya geldi. CHP Genel Başkanı Kemal Kılıçdaroğlu, MYK'yı topladı.

İYİ Parti Genel Başkanı Meral Akşener, parti kurmalarını toplarken, yarın il başkanları ve Genel İdare Kurulu'nu (GİK) toplayacak.

Yıllık ticaret açığı 120 milyar dolara dayandı

Alaattin AKTAŞ

03 Mart 2023 Cuma

✓ Her ay dış ticaret verileri açıklandı mı "İhracatta rekor kırdık" diye nutuk atılırdı, şubatta o da yapılamadı, ihracat azaldı çünkü.

✓ Rekor kıran ise yıllık dış ticaret açığı; tam 117.7 milyar dolar..

Dış ticarete harikalar yaratmaya devam ediyoruz! Yıllıklandırılmış açık şubat sonunda 117.7 milyar dolara ulaştı. Bu, bir rekora işaret ediyor.

Şubat ayının bir diğer özelliği de ithalat görmezden gelinerek atılan "**İhracatta rekor kırdık**" nutkunun olmaması.Çünkü şubat ayı ihracatında rekor söz konusu değil, hatta gerileme var.

İthalat, şubatta geçen yıla göre yüzde 10.6 artarken, ihracat artmak bir yana yüzde 6.4 geriledi.

İhracatın ithalatı karşılama oranı deseniz, o da fena halde çakılmış durumda. Geçen yıl şubatta yüzde 71.4 olan ihracatın ithalatı karşılama oranı bu yıl yüzde 60.5'e indi. Peki bu durum enerji ithalatından mı kaynaklandı?

Tam tersine...

Enerji verileri hariç tutulduğunda geçen yıl şubattaki karşılama oranı tam yüzde 95'ti. Bu yıl ise karşılama oranı yüzde 73.5'e indi.

Yıllıklandırılmış**dış ticaret** (Milyar dolar)

	İhracat	İthalat	Açık
Ocak 21	169,9	218,4	48,4
Şubat	171,3	220,0	48,7
Mart	176,9	224,8	47,9
Nisan	186,7	233,1	46,4
Mayıs	193,2	240,3	47,2
Haziran	199,5	246,6	47,2
Temmuz	200,9	249,6	48,7
Ağustos	207,3	254,0	46,7
Eylül	212,1	256,5	44,4
Ekim	215,5	259,0	43,5
Kasım	220,8	264,7	43,9
Aralık	225,2	271,4	46,2
Ocak 22	227,8	281,2	53,4
Şubat	231,7	289,8	58,1
Mart	235,4	297,0	61,7
Nisan	239,9	304,7	64,7
Mayıs	242,4	313,7	71,2
Haziran	246,0	322,6	76,6
Temmuz	248,2	331,2	83,0
Ağustos	250,6	340,6	89,9
Eylül	252,5	349,4	96,9
Ekim	253,1	356,4	103,3
Kasım	253,5	360,2	106,6
Aralık	254,2	363,7	109,5
Ocak 23	256,0	369,5	113,5
Şubat	254,8	372,4	117,7

Açık; nereden nereye?

2021 yılı başından bu yana olan dönemin yıllıklandırılmış ihracat ve ithalat verileri tablomuzda yer alıyor; tabii ki dış ticaret açığı da...

Dramatik bir gidiş var. İhracatı artırmak, böylece cari açığı küçültmek, hatta artıya geçmek için bir takım adımlar atmış, sözüm ona önlemler almıştık değil mi...

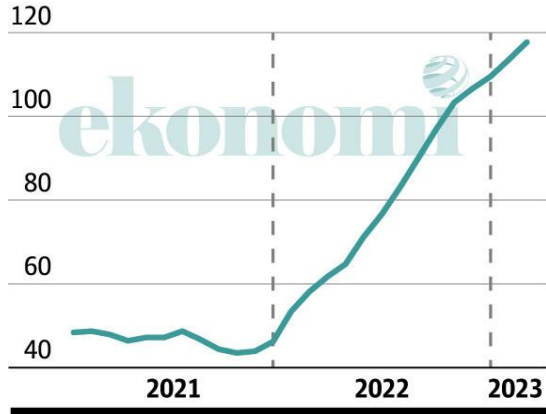
Sonuç?

O önlemleri uygulamaya koyduğumuz 2021'in sonbaharında yıllık dış ticaret açığı 43-46 milyar dolar civarındaydı. Açık, tam bir yıl önce şubatta ise 58.1 milyar dolardı.

Geldik bu yıla, bu şubata... Yıllıklandırılmış ihracat 254.8 milyar, ithalat 372.4 milyar dolar ve buna göre dış ticaret açığı da tam 117.7 milyar dolar.

İhracatı artırıp dış ticaret açığını aşağı çekme ve bağlı olarak cari açığı küçültme amacıyla yola çıkıyorsunuz ama geldiğiniz yer? Herhalde hiçbir şey yapılmasa ve işler olağan akışına bırakılsa bundan daha kötü durumda olunmazdı!

Yıllık ticaret açığında her ay rekor! (Milyar dolar)

Bir yandan ihracatı artıracığımızı varsaydığımız kararları uygulamaya koyarken, bir yandan da ihracatın artmasını sağlayacak önemli etkenlerden biri olan kuru başka amaçlarla baskılamak durumunda kaldık. Kur artmamalıydı ki fiyatlar fazla artış göstermesin ve seçime doğru yeni bir enflasyon şoku yaşanmasın.

Ağustostan beri, yani yedi aydır kurun neredeyse yatay seyrettiğini biliyoruz. Ağustostan şubata yıllık ihracat nasıl seyretmiş peki, yatay! Geçen yıl ağustosta 250 milyar dolayında bulunan yıllıklandırılmış ihracat, şubata geldiğimizde 255 milyar dolarla neredeyse aynı düzeyde.

Buna karşılık ithalat aynı aylar itibarıyla 340 milyardan 372 milyara çıkmış. Bu eğilimi tersine çevirecek bir gelişme söz konusu olmayacak. Hatta bu eğilim daha da belirgin bir hal almaya aday. Ne zamana kadar mı; yay gerilip kopuncaya kadar...

Dövizden KKM'ye hızlı bir geçiş var

Kaç haftadır aynı durum yaşanıyor... Bir yandan yurt içi yerleşiklerin döviz tevdiat hesapları azalıyor, diğer yandan kur korumalı mevduat hızlı bir artış gösteriyor.

Geçen hafta da durum buydu. 17-24 Şubat haftasında yurt içi yerleşiklerin döviz tevdiat hesaplarında rekor sayılabilecek düzeyde tam 4.2 milyar dolarlık bir azalma oldu. Bu azalmanın 2.3 milyar doları tüzel kişilerin, 1.8 milyar doları gerçek kişilerin hesabındaki azalmadan kaynaklandı.

Döviz hesaplarından çıkan para ağırlıklı kur korumalı mevduata gidiyor, bu belli. Kur korumalı mevduat söz konusu hafta içinde tam 52 milyar lira artış kaydetti ve 1 trilyon 552 milyar liraya çıktı. Bu, KKM'de rekora işaret ediyor. KKM, 6 Ocak'ta indiği 1 trilyon 370 milyar liraya göre yaklaşık bir buçuk aylık sürede tam 182 milyar lira arttı.

Faiz tavanı kaldırıldı, böyle oldu

KKM'deki artışın neden DTH dönüşümlü hesaplarda faiz tavanının kaldırılması. DTH'nin normalde bir getirisi yok ya da çok az, KKM'ye dönülürse yüzde 20'yi bulan, hatta daha da yukarı çıkan faiz var. Bu da doğal olarak DTH'de durmak yerine KKM'ye geçmeyi cazip hale getiriyor. Bu arada DTH dönüşümlü KKM'de faiz tavanı kaldırılmışken, doğrudan TL ile açılan hesaplarda tavanın yüzde 11.5 olması, çok doğal olarak TL cinsi KKM sahiplerini yeni arayışlara yönlendiriyor. Bu tasarruf sahipleri KKM vadesi dolduğunda ellerine geçen parayı dövize çevirip DTH dönüşümlü KKM açtırıyor. İşte Merkez Bankası'nın bu işlemler konusunda bankaları uyardığı belirtiliyor. İyi güzel de bankalar buna nasıl engel olabilirler kiya da niye olsunlar ki. TL cinshesaplar için de kaldırın faiz tavanını, detayda boğulmayın!

SGK'nın 2022 açığı 39,7 milyar TL

Naki BAKIR

03 Mart 2023 Cuma

Türkiye'de dağıtım (pay as you go) modeline göre işleyen sosyal güvenlik sisteminde aktif çalışanlardan sağladığı prim gelirleriyle, emeklilere aylık ödeyen SGK, 2022 yılında bütçeden yapılan rekor transferlere rağmen 39,7 milyar TL açık verdi.

Kurumun açığı önceki yıla göre yüzde 83,8 büyüdü. Emeklilikte yaşa takılanlar (EYT) düzenlemesi ile toplamda 5 milyon kişiye daha emeklilik yolu açılırken, geçmiş yıllarda emeklilikte yaş haddi olmaması, kısa çalışma süreleri sonunda emekli olunabilmesi, ekonominin bunu karşılayacak istihdam artışını sağlayamaması, istihdamda kayıt dışılık, uzayan insan ömrü, yaşlanan nüfus, artan işsizlik gibi nedenlerle ortaya çıkan çalışan-emekli dengesizliği yüzünden sosyal güvenlik sisteminin açıkları ve kamu maliyesine yükü artmaya devam ediyor.

2022'de 40 milyara yakın açık

BÜTÇEDEN SGK'YA YAPILAN TRANSFERLER			
	Transfer (Milyar TL)	Değişim Oranı (%)	GSYH'ye Oranı (%)
2008	35,0	5,9	3,49
2009	52,6	50,2	5,23
2010	55,2	5,0	4,73
2011	52,8	-4,5	3,76
2012	58,7	11,3	3,71
2013	71,3	21,3	3,91
2014	77,3	8,5	3,76
2015	79,0	2,2	3,36
2016	108,1	36,7	4,11
2017	128,2	18,6	4,09
2018	150,5	17,4	4,00
2019	196,8	30,7	4,56
2020	248,8	26,4	4,93
2021	252,1	1,3	3,50
2022	389,0	54,3	2,59

SGK'nın prim geliri geçen yılın tümünde yüzde 70,6 artışla 715 milyar lira olurken, yapılandırma gelirleri yüzde 57 azalarak 9,1 milyar, tahsil ettiği idari para cezaları, faiz gelirleri, taşınır ve taşınmaz gelirleri, kira gelirleri ve katılım paylarından oluşan diğer gelirleri de yüzde 13,5 azalarak 15,4 milyar liraya geriledi.

Buna karşılık; SGK'nın aylar itibariyle tahsil ettiği malullük, yaşlılık ve ölüm sigortaları ile ve sağlık sigortası primlerinin 1/4'ü oranında Kuruma yapılan "devlet katkısı" yüzde 63,5 artışla 174,7 milyar lirayı buldu. Kurumdan gelir ve aylık alanlar ile hak sahiplerine her ay ödenen tutarlara göre belirli oranlarda yapılan ödemeler için Hazinece Kuruma yapılan "ek ödeme" yüzde 56,5 artışla 26,4 milyar; makam, görev, temsil tazminatları, terör emsal tazminatları, harp malullüğü zamları, emekli ikramiyeleri vb. tutarlardan oluşan faturalı ödemelerin karşılığı olarak Hazinece Kuruma yapılan "Faturalı ödemeler ve ek karşılık" transferi yüzde 12,8 artışla 59,5 milyar lira oldu. Geçen yıl devlet katkıları ile birlikte toplam geliri 1 trilyon 78,9 milyar lira olan SGK'nın büyük bölümü aylık ödemeleri ve sağlık harcamaları olmak üzere toplam gideri ise 1 trilyon 39,8 milyar liraya ulaştı. 2022'de SGK'nın açığının finansmanı için ayrıca 46,6 milyar lira aktarıldı.

Bütçeden sisteme bir yılda 389 milyar

SGK GELİR GİDER DENGESİ (MİLYON TL)			
	2021	2022	Değişim %
GELİRLER	633.206,6	1.000.078,9	57,9
Prim Gelirleri	419.064,1	715.046,9	70,6
Yapılandırma	21.066,3	9.060,7	-57,0
Devlet Katkısı	106.848,0	174.712,1	63,5
Ek Ödeme	16.856,9	26.380,5	56,5
Faturalı Ödemeler ve Ek Karşılık	52.757,7	59.515,4	12,8
Diğer Gelirler	16.613,6	15.363,4	-7,5
GİDERLER	654.819,6	1.039.811,4	58,8
Emekli Aylıkları	406.024,4	668.794,5	64,7
Sigorta Ödemeleri	8.778,9	11.641,6	32,6
Ek Ödeme	17.290,0	28.633,9	65,6
Sağlık Harcamaları (Yolluk Dahil)	177.240,5	283.224,2	59,8
Faturalı Ödemeler	35.642,9	35.951,2	0,9
Yönetim	2.477,2	4.283,8	72,9
Yatırım	189,5	204,7	8,0
Diğer Giderler	7.176,2	7.077,5	-1,4
AÇIK	-21.613,0	-39.732,2	83,8
Açık finansmanı	19.670,0	46.644,0	137,1

Sosyal Güvenlik Kurumu'na (SGK), ek ödeme transferi, faturalı ödemeler, devlet katkısı, ödeme gücü olmayanların GSS primi ve teşvikler kapsamında aktarılan tutarlar ile açık finansmanından oluşan toplam bütçe transferleri, 2022 yılında yüzde 54,3 artarak 389 milyar liraya ulaştı. SGK verilerine göre söz konusu transferler yıldan yıla katlanarak büyüdü. 5510 sayılı yasa ile emeklilik yaşının yükseltildiği 2008 yılında 35 milyar lira düzeyinde bulunan sosyal güvenlik transferleri, 2009'da ilk kez 50 milyar lirayı, 2019'da 100 milyar lirayı aşmış, 2021'de 252,1 milyar lira olmuştu.

Aktüeryal denge ne durumda?

Bir sosyal güvenlik sisteminin mali bakımdan ayakta kalabilmesi için aktif sosyal güvenlik sistemine prim katkısı sağlayan çalışan sigortalıların sayısının, sistemden aylık alanların sayısına bölünmesi ile bulunan değer (aktif/pasif dengesi) en az 4 olması uluslararası kriter olarak genel kabul.

Türkiye'de ise 2022 sonu itibarıyla sosyal güvenlik kapsamında muhtarlar, çıraklar, stajyerler ve yurt dışı topluluklar dahil adına prim ödenen toplam 26 milyon 344 bin 234 aktif sigortalıya karşılık, 13 milyon 933 bin 20 kişi emekli aylığı alıyor ve aktif/pasif oranı sadece 1,89. SGK'nın gelir-gider dengesinin bozulması ve devlete

yükünün artmasında, bu rasyonun düşüklüğü etkili oluyor. EYT düzenlemesinden yararlanabilecek potansiyel 5 milyon kişi ve bunlardan 2023 yılında emekli olabilecek durumdaki 2 milyon 250 bin kişinin de aylık alanlara eklenmesiyle bu dengenin daha da bozulacağı belirtiliyor.

EYT'den kaç kişi yararlanacak?

TBMM'de kabul edilen EYT düzenlemesinden toplamda 5 milyon kişinin yararlanabileceği belirtiliyor. 2023 yılında emekliliğe hak kazanacak kişi sayısı ise 2 milyon 250 bin kişi dolayında. Yasadan herhangi bir yaş sınırı şartı aranmaksızın; 9 Eylül 1999 öncesinde işe girenler yararlanacak. 4/A (SSK) sigortalılarından kadınlarda 20, erkeklerde 25 yıllık sigortalılık süresi ve 5.000-5.975 arasında kademeli prim gün şartlarını yerine getirenler, 4/B (Bağ-Kur) ve 4/C (Emekli Sandığı) sigortalılarından da kadınlarda 20 tam yıl, erkekler de 25 tam yıl hizmeti olanlar aylığa bağlanabilecek.

Kaç milyon kayıt dışı çalışan var?

TÜİK verilerine göre Türkiye'de istihdamdaki nüfus 2022 son çeyreği itibarıyla 31,5 milyon kişi, buna karşılık SGK'ya kayıtlı toplam aktif sigortalı sayısı ise 26,3 milyon dolayında bulunuyor. Buna göre 5 milyona yakın kayıt dışı çalışan var ve adına sigorta primi ödenmiyor. Çalışma çağındaki 65 milyona yakın nüfusun 30 milyonu iş gücü dışında yer alırken, 35 milyon kişi olan iş gücünün de 3,5 milyonu aktif iş arayan işsizlerden oluşuyor. Öte yandan SGK, aktif sigortalılar, emekliler ve bağımlılarla birlikte toplam 75,5 milyona yakın kişiye sağlık hizmeti veriyor. Bu sayı da nüfusun yüzde 89'una denk geliyor.

Abdulkadir Selvi

Deprem sonrası anketten ne çıktı

NUH Tufanı gibi bir deprem yaşadık. O nedenle de asrın felaketi dedik. Depremden sonra henüz normalleşme sürecine geçemedik. Nasıl geçelim, hâlâ enkaz kaldırma çalışmaları sürüyor. Acılar taze. Korkular taze. Peki böyle bir ortamda anket çalışması yapılabilir mi? Depremin vurduğu siyasi fay hatlarındaki durum ölçülebilir mi?

Elbette ki bunun önünde önemli zorluklar var. Belki normalleşme sürecinde yapılacak olan bir anketle farklılıklar oluşacak. Ama Hilmi Daşdemir'in başkanı olduğu Optimar tüm bu zorluklara rağmen anket yapmayı göze alabilmiş. Çünkü bu kamuoyu araştırma şirketleri açısından da önemli bir riski barındırıyor.

Deprem sonrası kamuoyunun nabızı merak ediliyor. O nedenle Optimar'ın sıcaklığına yaptığı bu anketi paylaşmak istedim.

DEPREM GERÇEĞİ

Optimar'ın 19-23 Şubat tarihleri arasında 26 ilde toplam 2 bin kişi üzerinde yaptığı anket, ilginç veriler taşıyor.

Bir ay öncesine kadar tüm anketlerde ülkenin en önemli sorunu nedir denildiğinde tartışmasız olarak ekonomi öne çıkıyor. Ama deprem her şeyi tersine çevirmiş durumda. Ankete katılanların yüzde 67.3'ü Türkiye'nin en önemli sorunu olarak depremi işaret etmiş. İkinci sırada ise yüzde 18.1'le ekonomi geliyor. Depreme rağmen ekonomi uyardırmaya devam ediyor.

MUHALEFET, BU VERİYE DİKKAT

10 şehrimizin yıkıldığı, 50 bine yakın insanımızın hayatını kaybettiği asrın felaketinde Optimar bu sorunu kim çözer diye sormuş. Ankete katılanların yüzde 29.3'ü "AK Parti" çözer diyor. "CHP" diyenlerin oranı yüzde 19.1. "HDP" çözer diyenler yüzde 6

çıkarken, onu yüzde 5.6'yla "İYİ Parti" takip ediyor. "MHP" diyenlerin oranı ise yüzde 2.3 çıkıyor.

Pandemi, ekonomik sorunlar ve deprem gibi ağır sorunlar yaşamamıza rağmen halk, bu sorunu muhalefet çözer demedi. Muhalefetin asıl üzerinde durması gereken nokta burası. Muhalefet çare olamıyor, muhalefet bu kadar ağır bir tabloya rağmen umut vermiyor.

HİÇBİRİ ÇÖZEMEZ

Ankette bir nokta daha dikkatimi çekti. İkinci sırada çıkan veriye hem iktidarın hem muhalefetin dikkat etmesi gerekiyor. Ankete katılanların yüzde 21.3'ü "Hiçbiri çözemez" diyor. Bu siyasete olan güvensizliği yansıtmaları açısından çarpıcı bir veri.

NEDEN ÇÖZER

Ankette "Neden belirtmiş olduğunuz partinin çözüm olacağını düşünüyorsunuz?" diye sorulmuş. "AK Parti çözer" diyenler çözüm odaklı, bilgili, tecrübeli ve istikrarlı, seçeneklerinin yanı sıra liderine güveniyorum, demiş. Muhalefet yerel yönetimler eliyle Türkiye'nin yüzde 65'ini yönetmesine rağmen kriz anında dahi çözüm odaklı olmayı başaramıyor ve muhalefet liderleri ise topluma ben bu sorunu daha iyi çözerim güvenini veremiyor.

ZAMANINDA MÜDAHALE EDİLDİ Mİ

Cumhurbaşkanı Erdoğan, depremin ilk günlerinde yeterince yardım götüremediklerini belirterek Adıyaman halkından helallik istemişti. Optimar, ankete katılanlara "Deprem sonrası yapılan müdahalenin tüm illerde zamanında ve doğru yapıldığını düşünüyor musunuz?" diye sormuş. Çıkan sonuç iktidar açısından uyarıcı mahiyette. Ankete katılanların yüzde 64.7'si zamanında ve doğru müdahale yapılmadığını düşünüyor. Zamanında müdahale edildi diyenlerin oranı ise yüzde 35.3'te kalıyor.

DEPREM SONRASI YAPILAN YARDIMLAR

Peki deprem sonrası yapılan yardımlar yeterli bulunuyor mu? Ankete katılanların yüzde 36'sı "Yeterliydi" diyor. "Oldukça yeterli" diyenlerin oranı ise yüzde 8.4 çıkıyor. "Yetersizdi" diyenler yüzde 24.2 çıkarken, "Oldukça yetersiz" diyenlerin oranı yüzde 9.3'te kalıyor. "Orta" diyenler ise yüzde 22.2 çıkıyor.

SİYASİLERE ANLAMLI BİR UYARI

Optimar'ın anketinden iktidar, muhalefet demeden tüm siyasetçilerin ibret alması gereken bir veri çıkıyor. "Deprem konusunun siyaset konusu yapılmasını nasıl karşılıyorsunuz?" sorusuna ankete katılanların yüzde 73.7'si "Olumsuz buluyorum" yanıtını veriyor. "Olumlu buluyorum" diyenlerin oranı ise yüzde 14.4'te kalıyor. Bu, toplumun ezici bir çoğunluğunun depremin siyaset konusu yapılmasına

karşı olduğunu gösteriyor. Herkes bu veriyi dikkate almalı ama daha çok da cumhurbaşkanı adaylığı gündemde olan Kılıçdaroğlu'nun dikkat etmesi gerekiyor.

SEÇİMLER ERTELENSİN Mİ

Cumhurbaşkanı Erdoğan seçim tarihi olarak 14 Mayıs'ı açıkladı. Seçimlerin ertelenmesi tartışması geride kaldı. Ama halkımızın da seçimlerin ertelenmesine sıcak bakmadığı ortaya çıktı. Ankete katılanların yüzde 72.6'sı seçimlerin normal tarihi olan 14 Mayıs'ta yapılmasını istiyor. "Ertelenmeli" diyenlerin oranı ise yüzde 27.4 çıkıyor.

HANGİ LİDER

Deprem siyasi fay hatlarını nasıl etkiledi, demiştik. Buna "Depremden sonraki süreçte Türkiye'yi hangi lider ayağa kaldırır?" sorusunu da eklemek gerekiyor. Özellikle deprem bölgesinde sandığa gidenler, biraz da benim yaralarımı kim sarar diye oy kullanacaklar. Optimar'ın anketinde "Depremden sonraki süreçte parti liderlerinden hangisinin hasarın giderilmesinde daha başarılı olduğunu düşünüyorsunuz?" diye sorulmuş. Ankete katılanların yüzde 49.7'si Erdoğan diyor. Kılıçdaroğlu diyenlerin oranı ise yüzde 12.7 çıkıyor.

MUHARREM İNCE FAKTÖRÜ

Burada Muharrem İnce'ye ayrı bir yer açmak istiyorum. Çünkü depremde sergilediği yapıcı tutumu onu yukarıya taşımış. Muharrem İnce diyenler yüzde 6.1'le üçüncü sırada geliyor.

ÜMİT ÖZDAĞ'A NE OLMUŞ

Depremden kaos çıkarmak için her türlü yola başvuran Ümit Özdağ ise ankette sıralamaya bile girememiş. Hani son dönemde siyasette bir not etme akımı başladı ya. Millet bu süreçte sorumlu hareket edenle etmeyeni not etmiş.

KILIÇDAROĞLU, YAVAŞ VE İMAMOĞLU ARASINDAKİ YARIŞ

Siyasetle ilgili son bir veriyi de paylaşmak istiyorum. "Cumhurbaşkanlığı seçiminde oyunuzu kime verirsiniz?" sorusuna ankete katılanların yüzde 43.2'si Erdoğan yanıtını veriyor. Kılıçdaroğlu ise yüzde 13.5'le ikinci sırada geliyor. Onu yüzde 11.8'le Mansur Yavaş takip ediyor. Ekrem İmamoğlu ise yüzde 8.8 alan Selahattin Demirtaş'ın ardından yüzde 7.4'le beşinci sıraya gerilemiş durumda.

Mansur Yavaş'ın durumundaki belirsizlik onu üçüncü sıraya iterken Kılıçdaroğlu'nun adaylığının kesinleşmek üzere olması onu ikinci sıraya yükseltmiş durumda. Ama Kılıçdaroğlu, Mansur Yavaş ve Ekrem İmamoğlu'nun toplamı Erdoğan'a ulaşamıyor.

Esfender KORKMAZ

Seçim anketleri ne diyor?

3 Mart 2023 Cuma

14 Mayıs seçimleri nedeniyle, deprem sonrasında 6 **anket** yapılmış. Dün bir gazetede yayınlandı.

En son yapılan ORC'nin anketine göre; AKP 29,1, MHP yüzde 5,4 ve BBP yüzde 1,5 olmak üzere Cumhur İttifakı'nın toplam oy oranı yüzde 36 olarak çıkıyor.

Seçim anketlerinde güvenilirlik bakımından ORC'nin iki avantajı var. Birisi; Dünya Araştırmalar Derneği (ESOMAR) üyesi olduğu için denetim altındadır. İkincisi geçmişte artışı var; 2018 seçimlerinde en yakın tahmini yapmıştı.

Yakın tahminlere ulaşmak için tüm anketlerin ortalamasını almak gerekir. Yanlı anketler bu ortalama ile birbirini düzeltiyor ve ortalama gerçeğe yakın çıkıyor.

Seçim anketlerinin objektif olması gerekir. Objektif olmayan bir siyasi partiye çalışan anketler önce, partiyi yanlış yönlendirdiği için partiye zararlıdır. Sonra, güven vermediği için kendine zararlıdır. Hayatını sürdüremez.

Deprem sonrası anketler arasında uçurum var. Söz gelimi Areda Survey, AKP oy oranını 38,5, CHP oy oranını yüzde 22,8 olarak açıklamış. Arada 15,7 puan fark var.

Bir diğer firma ALF ise, AKP oy oranını yüzde 29,5, CHP'nin oy oranını yüzde 27,8 olarak açıklamış. Arada 1,7 puan fark var.

Altı anket ortalaması ise yüzde 33,4 çıkıyor. Areda Survey'de ortalamadan sapma yüzde 16 ile daha yüksektir.

14 Mayıs 2023 seçimlerinde seçmen sayısı yaklaşık 58 milyondur. AKP'nin oy oranının da ortalamaya uygun olarak yüzde 33,4 olduğunu varsayarsak, tesadüfi seçilmiş 3000 kişi ile yapılan anket sonucunda AKP oylarında hata payı, artı-eksi yüzde 1,5 dolayında olması gerekirdi.

Cumhur İttifakı'nın oy oranının neden yüzde 36'ye gerilediğini araştırmaya gerek yok, çünkü her gün hepimiz sıkıntıları yaşıyoruz. Ama iki önemli sorun var ki bu sorunları bugünkü iktidar istese de çözemez.

Birisi ekonomik istikrarın aşırı bozulması ve yoksulluğun artmasıdır. İkincisi ise demokraside kan kaybıdır.

Bir ekonomide yüksek enflasyon, dış borçlarda temerrüt riski varsa, diğer ülkelere sıçramasını önlemek için IMF devreye girer. Taze döviz sağlar. Ama siyasi iktidar IMF'ye gitmiyor ve düşük faiz gibi bozucu etkileri olan politikalardan da vaz geçmiyor.

Daha büyük sorun demokrasi sorunudur. Demokrasi sorunu tüm dünyayı korkutuyor. Özellikle Avrupa; komşusu olan ve aynı zamanda jeopolitik önemi yüksek olan Türkiye'nin otokrasiye geçmesinden ve dikta rejime kaymasından korkuyor.

Dikta rejimleri de dünya için tehdittir. Söz gelimi Putin, iktidarda kalmak için harp çıkarmaktan ve nükleer tehditten çekinmiyor.

Öte yandan dinin siyasi alanda kullanılması, aynı zamanda dünyada teokrasi riski algısı da yaratıyor.

Aslına bakarsak; İslam ülkeleri arasında tam demokraside olan ülke yoktur. Nüfusu içinde başka dinleri de barındıran Malezya (İslam Nüfusu yüzde 61,3), Arnavutluk (İslam nüfusu yüzde 58,79) ve Endonezya (İslam nüfusu yüzde 87,18) kusurlu demokrasi, Türkiye, Tunus ve Pakistan karma rejimle idare ediliyor. Kalan tüm İslam ülkelerinde tam otoriter rejim var.

Laik olmayan İslam ülkelerinde demokrasi imkânsızdır. Çünkü şeriat demokrasiyi reddeder.

Teokrasi, dine dayalı yönetim biçimidir. Devlet işlerinin dini temellere dayandırıldığı bir sistemdir. Osmanlı'da teokrasi vardı.

Çok şükür ki; Türkiye'de teokrasiye karşı direnç var. Nedeni, Türkiye'nin 200 yıldır Batı eksenli olması ve Batı laikliğini, Batı yaşam tarzını görmüş olmasıdır.

İbrahim Kahveci

Günahkarlar!

Sosyal Güvenlik Kurumu verilerine göre 2021 yılında Bütçe'den yapılan transfer ödemesi 252 milyar liraydı. Bu para 2022 yılında 389 milyar liraya yükseldi. Biz bunu dolar bazında verelim:

Sosyal Güvenlik Kurumuna bütçeden yapılan ödeme 2008-2022 dönemi 15 yılda toplam 488,4 milyar dolar oldu. Bu durumda yılda 32,5 milyar dolar para yatırım-kalkınma yerine SGK açıklarına gitmiş demektir.

Bu açık hangi şartlarda gerçekleşti?

1-Ekonomi nispeten iyi durumdaydı (2010-2017) ve istihdam görece yüksekti

2- Nüfus artış hızı 2015'e kadar iyi sayılabilecek seviyedeydi.

Şimdi durum ne?

Ekonomiyi söylemiyorum bile... Ama daha derin sorun var: 0-5 yaş nüfus 2018 yılından 2022 yılına 798 bin kişi azaldı... Yani geriden çocuk gelmiyor...

Kimse evlenip çocuk yapmıyor. Hatta maalesef ki ülkemizde birçok bölgede doğum oranları Avrupa Birliği'nin bile gerisine düşmüştür.

Soru şu: **Geriden çocuk gelmiyorsa ileriki yıllarda kim çalışıp emeklilerin maaşını ödeyecek?**

2017-2022 yıllarında 0-5 yaş grubu çocuk nüfus 798 bin kişi azaldı ya, işte tam o dönemde 60+ yaş nüfus 1 milyon 789 bin kişi arttı.

Bilmem anladınız mı?

Sorarım size... **Bu çocuklarımızın günahı ne?**

03.03.2023

Belirli yaş grubunu da ifade eden bir başka durum daha var. Efendim 1 Eylül 1999'dan sonra işe girenler yandı...

Onlara emeklilik şartı sadece 1 günle vurmuyor. Onlar hem daha düşük maaş alacak hem de daha çok çalışacaklar.

Tekrar sorarım size: **1 Eylül sonrası işe girenlerin günahı ne?**

Bakın aslında durum keşke bu kadar basit olsa...

Mesela 1 Eylül 1999'dan önce işe girdiniz ama

Kadınsanız 20 yıl

Erkekseniz 25 yıl çalışacaksınız...

Hadi pozitif ayırım diye bunu geçelim... İyi ama SGK'lı iseniz 5 bin gün yeterken Bağkur'lu olanlar 9 bin gün prim yatırmak zorunda...

Burada da soralım: **Bağkur'lu olanların günahı ne?**

İnanın saymak bitmeyecek bir günah tablosu karşımızda.

Ama daha büyük günahlar da var...

Mesela A kişisi yüksek ücretli bir işte çalıştı ve çalışma dönemi de ağırlıklı olarak 1 Eylül 1999 öncesine ait. Bu -A- kişisi 25 yıl çalıştı ve 45 yaşında artık emekli olacak.

Gelelim B kişisine... Ağırlıklı çalışma dönemi 99 sonrası ama daha düşük ücretle daha uzun süre çalıştı.

Devlete ödediği prim ise aslında A kişisi ile aynı tutarda...

B kişisi iki açıdan büyük kayıpta: 1-Çalışma süresi 99 öncesi olduğundan daha yüksek maaş bağlanacak. 2-Ve asıl durum da şu: Kimsenin emekliliğinde emekli maaşı alacağı süreye bakılmıyor...

Sanki 60 yıl prim ödemiş gibi maaş bağlanıyor.

Bu durumu şöyle izah edeyim: A ve B kişisi aynı tutarda prim ödüyor ama A kişisi 45 yaşında emekli oluyor. Oysa B kişisi daha uzun süre çalışıp daha düşük maaşla ama toplamda aynı prim tutarını ödeyerek 55 yaşında emekli oluyor.

03.03.2023

Bizim muhteşem emeklilik sistemini kuranlar var ya... Kimsenin emeklilik sürecinde alacağı maaş süresini hesaba katmamışlar. Mesela örneğimizde olduğu gibi iki kişiden gidelim. Ortama ömür 80 yıl kabul edersek A kişisi 45 yaşında emekli olup yaklaşık 35 yıl emekli maaşı alacak. Oysa B kişisi 55 yaşında emekli olup 25 yıl emekli maaşı alacak.

İşte bu emekli maaşı alınma süresi hesaba hiç katılmamış.

Sormak lazım: **Aynı prim tutarını ödeyip daha düşük emekli maaşı alanların günahı ne?**

Kısaca ne diyelim bu duruma...

Ülkeyi yıkmak istesek başka ne yapılabilirdi? Bugün çalışan da günahkâr emekli olan da günahkâr...

Adaletsizlik her yerinde...

03 Mart 2023, Cuma

BAŞYAZIMEHMET BARLAS

Erdoğan'ın 14 Mayıs seçim kararı ne anlama geliyor?

Cumhurbaşkanı **Erdoğan**, ocak ayında seçimlerin 14 Mayıs'ta yapılacağını açıklamıştı. Asrın depreminin ardından bu tarihin kasım ayına erteleneceğini düşünenler çoğunlukta idi. Çarşamba günü grup toplantısında **Erdoğan**, "**14 Mayıs'ta millet gereğini yapacak**" diyerek bu tartışmalara son noktayı koydu.

İKTİDAR DEĞİL TÜRKİYE MESELESİ

Dünkü yazımda deprem sonrasında yapılan siyasi kamuoyu araştırmalarında **Erdoğan**'ın oylarında düşüş olmadığına altını çizmiştim. **Erdoğan**, sürekli halkın arasında olan bir lider. Derdini dinliyor, ihtiyaçlarını biliyor ve 14 Mayıs'ta kazanacağına inanıyor. Biraz şüphesi olsa, seçimin en azından normal zamanında, yani 18 Haziran'da yapılmasını isteyebilirdi. Onunla yol yürütenlerin de en az **Erdoğan** kadar inanması gerekiyor.

Bu artık bir parti ya da iktidar meselesi değil, Türkiye'nin geleceği meselesi. Ülkemizin geleceğini 6'lı Masa'nın kişisel egolarına, siyasi çekişmelerine teslim edemeyiz. 6'lı Masa'nın iç çekişmeleri, polemikleri ve kavgaları artık Türkiye'de muhalefetin bir karakteri haline geldi.

Bununla birlikte marjinal sol örgütlerin deprem felaketi üzerinden yaptıkları kara propaganda ve devlet düşmanlığı, muhalefetin hanesine yazıyor. Seçmen de bunu görüyor. Asrın felaketine rağmen iktidara destek vermekten vazgeçmiyor. Çünkü muhalefete güvenmiyor.

TÜRKİYE YENİDEN İMAR EDİLİYOR

Bugün deprem bölgesinde 21 bin konutun temeli atılıyor. Devlet büyük bir hızla yaraları sarıyor. İstanbul'da kentsel dönüşüm kapsamında 1.5 milyon konutun taşınma planları hazır.

Yeni şehirler kuruluyor. Türkiye 100. yılında yeniden imar ediliyor. Sokağa çıkıp

03.03.2023

insanlara sorun, **"Türkiye'nin içinde bulunduğu sorunları 6'lı Masa çözer"** diyen tek bir insan bulamazsınız. Ama **"Yaparsa yine Erdoğan yapar"** diyen milyonlarca insanla karşılaşabilirsiniz.

Sürekli ilk kez oy kullanacak olan genç nüfusu gündeme getiriyorlar. **"Biz odunu koysak Z kuşağı oy verir"** diyen muhalefetin Türkiye'deki genç nüfusu çok hafife aldığını düşünüyorum.

Türkiye'deki geniş seçmen kitlelerinin siyasi tercihlerini, Bakırköy Meydanı'nda bankamatik farelerinin yaptığı sokak röportajları belirlemiyor. 21 yıl oldu hâlâ bunu anlamadınız.